

Mektup

ADLI PSİKİYATRİK BİLİRKİŞİLİK UYGULAMALARINDA KAMERA KAYITLARININ ÖNEMİ

Sayın Yayın Yönetmeni,

Teknolojinin gündelik yaşamın içerisine yoğun bir şekilde girdiğinin en önemli göstergelerinden biri de ana ve ara yollar-da, iş yerlerinde ve konutlarda güvenlik ya da başka amaçlarla kullanılan gizli ve açık kameralardır. Bu kameralardan elde edilen görüntülerin konusu suç olan olaylarla ilgili davalarda dosyalara girmeye başladığı gözlenmektedir. Ceza sorumluluğu değerlendirmelerinde adli psikiyatrik açıdan karar verme süreci mutlak bir şekilde dava dosyasının incelenmesini gerektirmektedir (Soysal 2005). Ancak mahkemeler genellikle dava dosyasının bilirkişiye gönderilmesi hususunda yeterince özenli davranmadıkları gibi dava dosyasını gönderdikleri halde suçla ilgili kamera kayıtlarını da göndermemektedirler. 01 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 32. Maddesi'nde akıl hastalığı nedeniyle ceza sorumluluğunun "önemli derecede azalması" ve "azalması", 33. Maddesi'nde ise "geçici nedenler, alkol veya uyuşturucu etkisinde olma" düzenlenmiştir (Türk Ceza Kanunu Madde 32, Türk Ceza Kanunu Madde 33).

Asliye Ceza Mahkemesi tarafımıza X.Y. ile ilgili olarak, 15.01.2015 tarihinde işlediği iddia edilen "muhafaza altına alınmış eşya hakkında hırsızlık" suçuna karşılık TCK'nin 32. Maddesi kapsamında rapor düzenlenmesini istemiş olup mahkeme dosyasını göndermediğinden yazı yazılarak "ilgili hususta rapor düzenlenebilmesi için tüm dava dosyası fotokopileri" talep edilmiştir. X.Y. 26.06.2015 tarihinde tüm dava dosyası ve eşi ile birlikte tarafımıza başvurmuş ve davaya konu olan olayı: "olay tarihinde bir markete alış-veriş yapmak için girdiği, yanına sepet almaması nedeniyle almış olduğu ürünleri elinde bulunan poşete koyduğu ancak hem olayın annesinin ölüm yıldönümü olması hem de kullandığı psikiyatrik ilaçların etkisi nedeniyle dalgın ve unutkan olduğundan ödeme yapmayı unuttuğu" şeklinde anlatmıştır. X.Y.'nin alınan öyküsü ve tıbbi kayıtlarından 2011-2015 yılları arasında bir

devlet hastanesinde ayaktan psikiyatrik takibinin bulunduğu, olay tarihinde venlafaksin ve mianserin kullandığı anlaşılmıştır. Yapılan değerlendirme sonucu X.Y.'nin akıl hastalığı nedeniyle suça konu olayla ilgili ceza sorumluluğunun azalmadığı tespit edilmekle birlikte TCK'nin 33. Maddesi kapsamında daha ayrıntılı değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır. Bu nedenle dava dosyasında sözü edilen markete ait kamera kayıtlarının incelenmesi gerektiği ilgili mahkemeye bildirilmiştir. Bunun üzerine ilgili mahkeme kamera kayıtlarını tarafımıza göndermiştir. Yapılan incelemede X.Y.'nin market içerisinde gezindiği, bazı ürünleri etrafını kontrol ederek ve başkalarının görmeyeceği alanlara doğru uzaklaştıktan sonra elindeki torbaya koyduğu dikkati çekmiştir. Bu nedenle "X.Y.'nin marketin güvenlik kameralarından elde edilen görüntülerin izlenmesinden kullandığı ilaçların etkisi altında unutkan ve/veya dalgın olmadığı" saptanmıştır. X.Y. hakkında ilgili mahkemeye "X.Y.'de suç tarihinde ve halen ceza sorumluluğunu etkiler nitelikte olabilecek akıl hastalığı ya da akıl zayıflığı saptanmadığı, geçici bir nedenle ya da irade dışı alınan bir madde nedeniyle ceza sorumluluğunun etkilenmemiş olduğu, dolayısıyla 15.01.2015 tarihinde işlediği iddia edilen bina içinde muhafaza altına alınmış eşya hakkında hırsızlık suçuna karşılık ceza sorumluluğunun tam olduğu" kanaatlerini bildirir rapor düzenlenmiştir.

Bu yazı ceza sorumluluğu ile ilgili yapılan adli psikiyatrik değerlendirmeler sırasında dava dosyasının incelenmesinin önemi yanında suça konu olayla ilgili görüntülü kayıtların da incelenmesinin gerektiğini paylaşmak amacıyla sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kaynaklar

Soysal H (2005) Adli Psikiyatri El Kitabı. Roman's Yayınları, s. 58.

Türk Ceza Kanunu. Kanun Numarası: 5237, Kabul Tarihi: 12.10.2004, Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 01.06.2005, Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 25611.

Doç. Dr. Altan Eşsizoglu,

e-posta: altanessizoglu@gmail.com

Psikiyatri Bl., Eskişehir Osmangazi Üniv. Tıp Fak., Eskişehir.